

Poselství Svatého otce Františka k 57. světovému dni modliteb za povolání

Milé sestry, milí bratři,

4. srpna loňského roku, u příležitosti 160. výročí úmrtí sv. faráře arského, jsem zaslal dopis kněžím. Každý den vynakládají svůj život skrze povolání, které dostali od Pána, aby sloužili Božímu lidu.

Vybral jsem u té příležitosti čtyři klíčová slova – bolest, vděčnost, odvaha a chvála –, abych jim poděkoval a povzbudil je v jejich službě. Mám za to, že dnes, v rámci 57. světového dne modliteb za povolání, se můžeme k těmto slovům vrátit a odevzdat je celému Božímu lidu. Vyjdeme z evangelního úryvku, který popisuje ojedinelý Ježíšův a Petrův zážitek na nočním rozbouřeném Tiberiadském jezeře (srov. Mt 14,22–23).

Po rozmnožení chlebů, kterým Ježíš nadchl celý zástup, se Ježíš rozloučil s lidmi a přikázal svým učedníkům, aby vstoupili na loďku a jeli před ním na druhý břeh. Plavba přes jezero jakoby obrazně připomínala naši životní cestu. Vždyť loďka našeho života se plaví pomalu, neklidně, protože hledá vhodný přístav. Je odhodlána čelit riziku moře a využít příhodných chvil, touží ale také po tom, aby kormidelník natočil kormidlo tak, aby se konečně plavila správným směrem. Mnohdy se však může stát, že loďka směr ztrácí, nechává se spíše oklamat vidinou, než aby plula za světlem majáku, který ji vede k bezpečnému přístavu. Jindy na ni může zaútočit nepříznivý vítr těžkostí, pochybností a strachu.

Totéž se odehrává v srdci učedníků, které povolal k následování Mistr z Nazareta. Musí se rozhodnout a přeplout na druhý břeh, s odvahou zanechat své jistoty a vydat se za Pánem. Toto dobrodružství není pohodlné: přijde noc, zvedne se protivítr, loďka se zmítá na vlnách, učedníky může přepadnout strach, že to nezvládnou, že svému povolání nedostojí.

Evangelium nám ale říká, že na dobrodružství této nelehké cesty nejsme sami. Jako by chtěl urychlit rozbřesk, vydá se Pán po rozbouřené hladině až k učedníkům a zve Petra, aby mu šel po vodě vstříc. Zachrání ho, když začne tonout, nakonec vstoupí na loď a vítr uklidní.

První slovo povolání je tedy vděčnost. Plout správným směrem není pouhou otázkou naší snahy, nezávisí jen na trase, kterou zvolíme. Naše osobní realizace a realizace našich životních plánů není zákonitě výsledkem toho, co rozhodneme ve svém izolovaném „já“; naopak, jedná se především o odpověď na povolání, které přichází od Boha. Je to Pán, kdo nám ukazuje břeh, ke kterému máme doplout, je to on, kdo nám dává počáteční odvahu vstoupit na loď. Je to on, kdo nás volá a současně se stává také naším kormidelníkem, aby nás doprovázel, ukazoval směr, bránil v nárazu na útes nerozhodnosti, aby nás dokonce uschoпил kráčet po rozbouřené hladině.

Každé povolání se rodí z láskyplného pohledu, kterým nám Pán přišel vstříc, možná právě ve chvíli, kdy se naše loď dostala do spárů bouře. „Povolání je spíše než naším rozhodnutím odpovědí na nezasloužené Pánovo volání“ (Dopis kněžím, 4. srpna 2019). Povolání se nám proto podaří objevit a odpovědět na ně tehdy, když se naše srdce otevře vděčnosti a dokáže zachytit Boha, procházejícího naším životem.

Když učedníci vidí blížícího se Ježíše, domnívají se zpočátku, že jde o nějaký přízrak, mají strach. Ježíš je ale hned uklidňuje slovy, která mají naši cestu životního povolání stále

provázet: „Mějte odvalu, to jsem já, nebojte se!“ (srov. v. 27). Právě to je další slovo, které bych vám chtěl odevzdat: odvaha.

To, co nám mnohdy brání jít, růst, zvolit si cestu, kterou nám Pán staví před oči, jsou příznaky, které se probudí v našem srdci. Když jsme zváni, abychom opustili svůj jistý břeh a rozhodli se pro životní stav – jako je manželství, kněžství, zasvěcený život –, první reakcí bývá příznak v podobě nedůvěry: To není možné, aby takové povolání bylo pro mě! Je to opravdu správná cesta? Doopravdy to ode mne chce Pán?

Pak se rodí další podobné myšlenky, výmluvy, kalkuly, které nám berou odvalu, klamou nás a ochromují nás hned na břehu, odkud se máme odrazit. Myslíme si, že se nám to jen zdálo, že na to nemáme, že je to zkrátka jakýsi příznak, který musíme zahnat.

Pán ví, že zásadní životní rozhodnutí, jakým je manželství nebo zasvěcený život ve službě Pánu, vyžaduje odvalu. On zná otázky, pochybnosti, obtíže, které zmítají loďkou našeho srdce, a proto nás ubezpečuje: „Neměj strach, já jsem s tebou!“ Víra v jeho přítomnost, která nám jde vstříc a provází nás, i když je moře rozbouřené, nás osvobozuje od zahálčivosti, kterou jsem již definoval jako „sladkobolný smutek“ (Dopis kněžím, 4. srpna 2019), jakousi vnitřní sklíčenost, která nás blokuje a nedovolí nám zažít krásu povolání.

V Dopise kněžím jsem hovořil i o bolesti, ale v tomto případě bych chtěl slovo přeložit jinak a hovořit o námaze. Každé povolání obnáší úsilí. Pán nás volá, protože nás podobně jako Petra chce uschopnit, abychom „kráčeli po vodě“, neboli abychom se chopili svého života a dali se do konkrétní služby evangeliu v každodenním životě, jaké nám on ukazuje zvláště skrze rozličné formy laického, kněžského a zasvěceného života. My se však podobáme apoštolu Petrovi: máme touhu i elán, ale současně jsme poznamenáni slabostmi a obavami.

Pokud se necháme překonat myšlenkou na odpovědnost, která nás čeká, ať už v manželství či kněžství, nebo na nepřízeň, která přijde, brzy svůj pohled od Ježíše odvrátíme a spolu s Petrem riskujeme, že se začneme topit. Naopak, i když máme svou křehkost a ubohost, víra nám dovolí, abychom vyšli zmrtvýchvstalému Pánu naproti a zvítězili i nad bouří. Vždyť když se z únavy nebo strachu začneme topit, on nás drží za ruku a dodá nám potřebnou odvalu, abychom žili své povolání s radostí a nadšením.

Když pak do loďky nasedne Ježíš, vítr přestane a vlny se utiší. Je to krásný obraz působení Pána v našem životě, ve zmatku dějin, zvláště když jsme v bouři: on poručí větru, aby se ztišil. Síly zla, strachu a rezignace tak už nad námi nemají moc.

V povolání, ke kterému jsme zváni, nás rozbouřený vítr může vysílit. Mám na mysli ty, kdo zastávají důležitou roli ve společnosti, manžele, které ne náhodou rád nazývám odvážné, a zvláště ty, kdo se rozhodli pro zasvěcený život a kněžství. Zním vaši námahu, osamocení, které mnohdy zatěžuje srdce, znám nebezpečí rutiny, která postupně uhasí planoucí oheň povolání, znám tíhu nejistoty a nestability naší doby, strach z budoucnosti. Buďte odvážní, nemějte strach! Ježíš jde po našem boku, když ho uznáme za jediného Pána našeho života, chytí nás za ruku a podrží nás, aby nás zachránil.

Byť jsme uprostřed vlnobití, náš život se otevírá chvále. To je poslední slovo povolání a má být i výzvou, abychom se učili vnitřnímu postoji Nejsvětější Panny Marie: ona, vděčná Bohu za jeho pohled, kterým na ni shlédl, s vírou svěřila jemu své obavy a nejistoty a odvážně odpověděla na jeho povolání. Její život se tak stal trvalým Pánovým chvalozpěvem.

Drazí, v tento den, ale i při každodenní pastorační činnosti našich komunit, bych si přál, aby naše církve šla touto cestou a sloužila povoláním, aby zažehávala plamínek v srdci každého věřícího, aby tak každý mohl s vděčností objevit povolání, které pro něj Bůh připravil, aby našel odvahu říci „ano“ a přemoci obtíže víry v Krista, a nakonec aby obětoval svůj život jako chvalozpěv Bohu, bratřím a celému světu. Kéž nás Panna Maria provází a přimlouvá se za nás.

Dáno v Římě, u Sv. Jana v Lateráně, 8. března 2020, 2. neděle postní

FRANTIŠEK